
Faktablad – Avfall i Östersjön

Bakgrund och Fakta

År 2010 beslutade IMO¹; FN:s sjöfartsorganisation, att förbjuda utsläpp av orenat avloppsvatten från passagerarfartyg i Östersjön från och med år 2016. Östersjön skulle därmed bli det första havsområde där sådana utsläpp förbjuds. Det beslutet förutsatte dock att länderna kring Östersjön före 2015 meddelat att de har kapacitet att klara av att ta emot detta avfall i deras hamnar. Under 2015 meddelade Ryssland att man inte var redo att inte leva upp till dessa krav och därmed verkställdes inte förbudet av IMO.

Därmed fortsätter det tidigare existerande regelverket att gälla tills vidare vilket tillåter att toalettavfall dumpas i havet under förutsättning att det sker minst 12² nautiska mil från land.

Svensk Sjöfarts syn på

Den absoluta majoriteten av de medlemsrederier i Svensk Sjöfart som opererar passagerarfartyg har sedan decennier lämnat iland sitt toalettavfall som en del av deras ansvarstagande för miljön. På de enstaka linjer där det inte är möjligt att lämna avfallet iland renas avfallet ombord innan det släpps ut, helt i enlighet med internationella regler.

Vi välkomnar arbetet från de Östersjöländer som verkar för att verkställa ett förbud mot dumpning av toalettavfall i Östersjön från passagerarfartyg (både färjor och kryssningsfartyg) och beklagar att beslutet inom FN:s sjöfartsorgan ännu inte kunnat verkställas.

Svensk Sjöfart har påtalat att det är anmärkningsvärt att de kryssningsfartyg som väljer att släppa ut toalettavfall i det känsliga Östersjön ges rabatter på de statliga farledsavgifterna, till skillnad från våra färjor vilka betalar full avgift. Både denna och tidigare regeringar har varit helt fokuserade på tvingade regler och inte alls uttrött möjligheten att med hjälp av ekonomiska incitament styra företagets handlande. En tydlig politisk signal hade varit att erbjuda en rejäl rabatt för de fartyg som tar sitt ansvar och lämnar iland det avfall de producerar ombord.

En ny avgiftsmodell för farledsavgiften planeras och väntas träda ikraft den 1 januari 2017. Sjöfartsverket föreslår att en differentiering av avgifterna ska införas för att styra sjöfarten mot att ta mer miljöhänsyn, däribland toalettavfallet till sjöss. Det är något som vi på Svensk Sjöfart välkomnar.

¹ International Maritime Organization www.imo.org

² Cirka 2.2 landmil